

**ČESKÉ VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V PRAZE
MASARYKŮV ÚSTAV VYŠŠÍCH STUDIÍ**

Katedra inženýrské pedagogiky

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

Praha 2015

Josef Čermák

**ČESKÉ VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V PRAZE
MASARYKŮV ÚSTAV VYŠŠÍCH STUDIÍ**

Katedra inženýrské pedagogiky

Učební text pro výuku dekorativních technik

Instructional text for decorative techniques

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

Autor:	Josef Čermák
Studijní program:	Specializace v pedagogice
Studijní obor:	Učitelství praktického vyučování a odborného výcviku
Vedoucí práce:	doc. Ing. David Vaněček, Ph.D.

Praha 2015

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vytvořil samostatně a použil podklady (literatura, projekty atd.) uvedené v příloženém seznamu.

Nemám závažný důvod proti zpřístupnění této závěrečné práce v souladu se zákonem č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) v platném znění.

V Praze dne

podpis:

Poděkování

Velice děkuji za cenné rady a odborné vedení při zpracování bakalářské práce
doc. Ing. Davidovi Vaněčkovi, Ph.D.

ABSTRAKT

Bakalářská práce se zabývá návrhem a tvorbou učebního textu pro výuku dekorativních technik ve výuce odborného výcviku. Soustředí se na návrh didakticko-odborných materiálů pro výuku vybraného tematického celku. Nové učební materiály budou určeny pro žáky učebních oborů „malíř“.

Klíčová slova:

odborný výcvik, výukové metody, dekorativní technika, učebnice

ABSTRACT

This bachelor thesis deals with the creation of decorative techniques in teaching training. It focuses on a proposal didactic professional materials for teaching and thematic unit. New teaching materials will be suitable for both students and teachers discipline masters painter.

Keywords:

Vocational education, teaching methods, decorative technique, textbook

OBSAH

ÚVOD.....	2
1 TEORETICKÁ ČÁST.....	4
1.1 ZÁKLADNÍ DIDAKTICKÉ KATEGORIE.....	4
1.1.1 Kurikulární dokumenty	4
1.1.2 Cíle	4
1.1.3 Učivo a učební texty v odborném technickém vzdělávání	5
1.1.4 Metody výuky	7
1.1.5 Didaktické prostředky	7
1.2 STUDIJNÍ OBOR MALÍŘ-LAKÝRNÍK 39-41-H/01	8
1.2.1 Charakteristika oboru	8
1.2.2 Porovnání kurikulárních dokumentů pro obor Malíř-lakýrník.....	8
2 PRAKTICKÁ ČÁST.....	14
2.1 NÁVRH PRACOVNÍCH LISTŮ.....	14
2.2 SYMBOLY POUŽITÉ V PRACOVNÍCH LISTECH	15
2.3 PRACOVNÍ LISTY	16
2.3.1 Pracovní list č. 1	16
2.3.2 Pracovní list č. 2	21
2.3.3 Pracovní list č. 3	25
2.3.4 Pracovní list č. 4	30
2.3.5 Pracovní list č. 5	36
2.3.6 Pracovní list č. 6	41
ZÁVĚR.....	46
LITERATURA.....	48

ÚVOD

Pracuji ve funkci učitele odborného výcviku na středním odborném učilišti a mám na starost obor malíř-lakýrník. Při své praxi dlouhodobě postrádám vhodné materiály v podobě učebních textů pro výuku dekorativních technik, které jsou pro obor velmi vhodné a důležité. Studium na MUVŠ mne motivovalo a přivedlo k myšlence vytvoření takových materiálů, jelikož sám z vlastní zkušenosti vím, že učební texty pro výuku dekorativních technik jsou velmi zastaralé a vůbec neobsahují nauku o dnešní moderní technice, technologiích a materiálech, které se neustále vyvíjejí. Nejenom po stránce technologií, ale i po stránce materiálů a nářadí.

V této bakalářské práci se chci zaměřit na problematiku výuky odborného výcviku pro obor malíř-lakýrník 36-57-H/01. Dále budu chtít vypracovat návrh didakticko-odborných materiálů pro výuku vybraných témat z tematického plánu tohoto oboru v podobě tvorby učebního textu dekorativních technik.

V první teoretické části se zaměřuji na základní didaktické pojmy kurikulární dokumenty, metody výuky, didaktické prostředky, učivo a cíle, které jsou důležité pro stanovení množství učiva vzhledem k hodinám, které nám vymezuje a zároveň určuje RVP (rámcový vzdělávací program) a následně ŠVP (školní vzdělávací program). Z toho nám pro účely této bakalářské práce vyplyne porovnání kurikulárních dokumentů RVP a ŠVP SOU Jarov pro uvedený obor.

Dále se budu chtít zaměřit více na obor malíř – lakýrník, charakterizovat ho a následně porovnat i se zaměřením na učitele odborného výcviku. Vzhledem k tomu, že většina učitelů odborného výcviku nemá tyto materiály pro výuku tvorby moderních dekorativních technik a sami se k těmto metodám na škole nedostali a tím pádem je nemohou aplikovat ve výuce a předávat své znalosti dál. Což je další důvod, který mne motivoval k sepsání této bakalářské práce.

V praktické části bakalářské práce je proveden samostatný návrh učebních materiálů pro výuku dekorativních technik. Tento návrh vychází z mé letité praxe v provádění dekorativních technik a udržení si trendu nejmodernějších způsobů, které jdou na náš trh.

Díky letité spolupráci s Cechem malířů, lakýrníků a tapetářů České republiky, kde působím ve funkci Rady cechu – radní, jsem stále ve styku s odborníky v oboru z praxe a mám tudíž přehled o novinkách a nových trendech v oboru.

Cílem práce je navrhnout a vypracovat vhodné didakticko-odborné materiály pro výuku v odborném výcviku oboru malíř-lakýrník.

1 TEORETICKÁ ČÁST

1.1 Základní didaktické kategorie

1.1.1 Kurikulární dokumenty

Profil absolventa: absolvent má získat klíčové a odborné kompetence v daném oboru s možností uplatnění v praxi. Ve vzdělávacích programech jsou obsaženy kompetence ve dvou úrovních.

Státní úroveň: pro jednotlivé etapy ve vzdělávání existují Rámcové vzdělávací programy. Předškolní výchova až po vzdělání středoškolské je určena národním programem vzdělávání a ten definuje vzdělávání jako celek. Tyto programové dokumenty konkretizují obecné cíle vzdělávání, specifikují klíčové kompetence důležité pro rozvoj osobnosti žáků, vymezují věcné oblasti vzdělávání a jejich obsahy charakterizují očekávané výsledky vzdělávání. Stanovují rámce a pravidla pro tvorbu školních vzdělávacích programů, včetně učebních plánů. Jsou veřejně přístupným dokumentem pro pedagogickou i nepedagogickou veřejnost.

Druhou úrovní jsou Školní vzdělávací programy. Na základě pravidel stanovených na státní úrovni si jednotlivé školy programy vytvářejí sami. Dalšími dokumenty jsou učební plány, učební osnovy, časově tematické plány.

1.1.2 Cíle

Hlavním cílem je naučit studenta k jeho samostatnému provádění všech fází činností s pozitivním konečným výsledkem.

Cílem výuky u odborných předmětů jsou výsledné, relativně stálé změny v osobnosti studenta a to ve vědomí, chování a postojích projevujících se osvojením nových poznatků a dovedností a rozvojem žádoucích rysů osobnosti studenta.

Kategorie cíl je základním prvkem v systému didaktiky i v teorii výchovy. Udává směr pro výběr metod a obsahu výchovy a vzdělávání kam patří též formy organizační a výběr materiálních prostředků. Obecné cíle vyjadřují společenské požadavky na celkový vzdělanostní a osobnostní rozvoj žáků v podmínkách měnícího se světa. Vymezuji záměry výuky a její výstupy, výsledky. Zahrnují hodnoty a postoje, produktivní činnosti a praktické dovednosti. Specifické cíle se vztahují k obsahu tematických okruhů nebo tematických celků konkrétního učebního předmětu. Pro naplňování obsahu učiva jsou pak z nich vytyčeny dílčí cíle pro témata jednotlivých vyučovacích hodin. Teoretickým východiskem pro koncipování struktury cílů středního odborného vzdělávání je v RVP použit koncept čtyř cílů vzdělávání pro 21. století – Delorsovy cíle. (volně dle 11, 17).

1.1.3 Učivo a učební texty v odborném technickém vzdělávání

Pro zprostředkování podstaty učiva, je důležité, aby učitel byl do hloubky seznámen s daným tématem a správně provedl didaktickou transformaci učiva. Student tím získá a osvojí si souhrn vědomostí a dovedností které jsou nezbytné ke zvládnutí dané problematiky.

„Učivo vzniká zpracováním obsahů představujících různé oblasti kultury (vědy a techniky, umění, činnosti a hodnot) do školního vzdělání, tj. do učebních plánů, osnov, učebnic, do vyučovacího procesu. V tomto smyslu se hovoří o didaktické transformaci“ [17]

Na učební texty jsou kladeny specifické požadavky, které určují jak obsahovou stránku knihy tak strukturální. Podstatné je i samotné členění výukového textu, zařazení obrazového materiálu, typografické zpracování textu a další.

Funkce učebnice (20):

- kurikulární projekt - představuje realizaci určitého didaktického systému, který je obvykle vymezen jen na obecné úrovni jako určitá idea kurikula. Učebnice se tak stává jedním ze základních edukačních konstruktů, který můžeme chápat jako celkový model výuky zahrnující nejen obsah učiva, ale i jeho uspořádání do ucelené struktury. Učebnice vymezuje posloupnost výkladu jednotlivých poznatků a hloubku jejich zpracování, metodické postupy, požadavky na žáka apod. Učebnici tedy můžeme chápat jako určitý scénář výuky, z něhož učitel vychází zejména při plánování a přípravě vyučovací činnosti.

Učebnice je tak nejen obrazem koncepce výuky, jak je stanovena institucionálně (např. v podobě Rámcového vzdělávacího programu) a z pozice tvůrce kurikula (např. jako složka Školního vzdělávacího programu), ale odráží také vlastní přístup autora učebnice, což znamená, že i učebnice vytvořené v rámci jediného kurikula mohou mít i podstatně odlišný koncepční přístup ke zpracování učiva,

- zdroj obsahu vzdělávání pro žáky - vyplývá ze základního úkolu oborové didaktiky, kterým je transformace vědeckého poznání do sdělitelné podoby. To pro tvůrce učebnice znamená nejen nalézt vědeckému poznání adekvátní podobu jednotlivých poznatků, ale také zpracovat je do kvalitativně i kvantitativně přiměřené podoby s ohledem na věková a intelektuální specifika žáků, pro které je učebnice určena, a požadované cílové kompetence. Je samozřejmé, že učebnice plní také funkci informačního zdroje pro učitele,
- didaktický prostředek pro učitele - ve vztahu k učiteli dominuje učebnice ve funkci didaktického prostředku při prezentaci učiva ve verbální, obrazové, popř. kombinované podobě, řízení vyučování, řízení učení žáka, organizaci práce s učebnicí.

V souhrnu tyto funkce označujeme jako didaktickou vybavenost učebnice a má význam jak pro její praktické využívání, tak je i kritériem, podle kterého si učitel z nabídky učebnic vybírá a dle kterého se hodnotí kvalita učebnice.

Strukturní prvky učebních odborných technických textů do značné míry odpovídají uvedeným funkcím učebnice. Jde o výkladové složky, výkladový text základní a objasňující, vzorové úlohy, aplikace učiva v praxi, přehledy poznatků, shrnutí, doplňující texty, vysvětlující text. Obrazový materiál (schematické kresby, náčrtky přístrojů a technických zařízení, vyobrazení experimentů, grafické modely a grafy funkčních závislostí atd.), doplňující ilustrace volně navazující na výkladové složky (např. motivační fotografie a kresby, historická vyobrazení, portréty významných vědců apod.), grafické symboly usnadňující orientaci ve struktuře učebního textu (např. piktogramy). Nevýkladové složky (řídící vyučování a učení). Procesuální aparát (např. otázky a úlohy, odpovědi a řešení, návody k žakovským činnostem).

Technické odborné učební texty musí splňovat:

- odbornost
- didaktické požadavky

- dodržení metodických zásad
- logickou strukturu
- psychologické požadavky
- jazykové
- další (např. estetické, typografické, hygienické).

1.1.4 Metody výuky

V průběhu vývoje oboru pedagogika a školní praxe vzniklo velké množství různých metod výuky. Vhodná výuková metoda je rozhodujícím prostředkem k dosahování vytčených výukových cílů. Pro učitele je důležité, aby se správně orientoval v metodách výuky. To mu pomůže k vlastnímu tvořivému hledání optimální metody, resp. systému metod promyšleně sledujících výukové cíle při dodržování didaktických zásad. Jedná se o záměrný postup a způsob didaktického uspořádání obsahu výuky. Student tak směřuje k dosažení stanovených cílů k dosažení odborné výuky v souladu s didaktickými zásadami a se zásadami organizace výuky. Metodickým postupem je pak každá část, nebo detail metody výuky. V pedagogické literatuře lze nalézt nejrůznější klasifikace výukových metod. Autoři didaktických publikací přistupují ke zkoumání této problematiky z různých hledisek. Předmětem této bakalářské práce není jejich podrobná klasifikace. Tuto klasifikaci lze najít v příslušné didaktické literatuře (volně dle 11, 12, 16, 17).

1.1.5 Didaktické prostředky

Didaktické prostředky mohou být materiální a nemateriální povahy. Existují různé definice či rozdělení těchto prostředků. Didaktický prostředek vnímáme nejčastěji jako všechny předměty a jevy, které slouží k dosažení vytčených cílů, což je směr v pedagogice a didaktice, aby v širokém smyslu zahrnovali vše, co vede ke splnění cílů výuky.

Výukové prostředky nemateriální jsou například učební metody, dovednosti, vědomosti, návyky, organizační formy atd. Důležitou úlohu zde hraje vnitřní myšlenkový postup

učitele a studenta. Takto orientované metody výuky vedou k získávání trvalých vědomostí, naproti tomu výukové formy představují spíše vnější uspořádání výchovně vzdělávacího procesu.

Výukové prostředky materiální se vztahují na konkrétní jevy a předměty. Jsou to prostředky, které vykonávají nějakou didaktickou funkci.

Obsah výuky tvoří učební pomůcka jako materiální prostředek, který je přímým nositelem didaktické informace o předmětech a jevech v přírodě a technice.

1.2 Studijní obor Malíř-lakýrník 39-41-H/01

1.2.1 Charakteristika oboru

Malíř-lakýrník patří mezi obory, které se neustále rozvíjejí a mají hlubokou řemeslnou tradici. Žáci se v tomto oboru seznamují s klasickými a novodobými materiály. S technologiemi našich předků a s moderními technologickými možnostmi. Staré technologie jim umožňují pracovat na památkově chráněných objektech. Nové technologie zase v současné moderní architektuře v moderním trendu bydlení, kde jsou hlavně zastoupené velmi náročné dekorativní techniky. Žáci v uvedeném oboru postupně zvládají přípravu podkladů pro konečnou a finální fázi k samotné a konečné povrchové úpravě. Při výuce odborných předmětů získávají vědomosti, které si prakticky procvičí v odborném předmětu. Naše škola je vybavena nejmodernější malířskou a lakýrnickou technikou. Žáci se tedy seznamují a pracují s technikou na nejvyšší úrovni. To jim dodává možnost, aby v budoucnu pracovali jak na pozici zaměstnance, tak na pozici podnikatele či živnostníka.

1.2.2 Porovnání kurikulárních dokumentů pro obor Malíř - lakýrník

Z kapitoly základní pojmy je jasná hierarchie jednotlivých kurikulárních dokumentů. Rámcový vzdělávací program je vidět v tab. č. 1 a z něho vychází tabulka souladu RVP a ŠVP pro naši školu viz tab.č.2.

Tab. č. 1: ŠVP (zdroj ŠVP SOU Jarov)

Kód a název oboru vzdělání:	39-41-H/01 Malíř-lakýrník
Název školního vzdělávacího programu:	Malíř
Stupeň poskytovaného vzdělání:	střední vzdělání s výučním listem
Délka a forma vzdělávání:	3 roky, denní studium
Platnost ŠVP:	od 1. 9. 2010

Kategorie a názvy vyučovacích předmětů	Zkratky předmětů	Počet týdenních vyučovacích hodin v ročníku			Celkem
		1.	2.	3.	
A) Povinné vyučovací předměty					
1) Všeobecné vzdělávání					
Český jazyk a literatura	CjL	1+1	1+0,5	1+0,5	5
Cizí jazyk	Aj, Nj	2	2	2	6
Občanská nauka	On	1	1	1	3
Fyzika	Fy	1	1	0	2
Chemie	Ch	1	1	0	2
Biologie a ekologie	BiE	1	0	0	1
Matematika	Ma	1	2	1	4
Tělesná výchova	TV	1	1	1	3
Informační a komunikační technologie	ICT	1	1	1	3
Ekonomika	Ek	0	1	1	2
Všeobecné vzdělávání celkem		11	11,5	8,5	31
2) Odborné vzdělávání					
Technologie	Te	3	3	3	9
Odborné kreslení	Ok	2	2	1	5
Nauka o materiálech	Nm	1	1	1	3
Odborné vzdělávání teorie celkem		6	6	5	17
Teoretické vzdělávání celkem		17	17,5	13,5	48

Odborný výcvik	Ov	15	17,5	17,5	50
CELKEM		32	35	31	98

Tab. č. 2: RVP (zdroj MŠMT RVP pro obor malíř)

Vzdělávací oblasti a obsahové okruhy	RVP		Vyučovací předmět	ŠVP	
	Minimální počet vyučovacích hodin za celou dobu vzdělávání			Počet vyučovacích hodin za celé studium	
	týden ní	celkov ý		týdenních	Celkový
Jazykové vzdělávání Český jazyk Cizí jazyk	3	96	Český jazyk a literatura	3	97
	6	192	Cizí jazyk	6	194
Společenskovědní vzdělávání	3	96	Občanská nauka	3	97
Přírodovědné vzdělávání	4	128	Fyzika	2	66
			Chemie	2	66
			Biologie a ekologie	1	33
Matematické vzdělávání	4	128	Matematika	4	130
Estetické vzdělávání	2	64	Český jazyk a literatura	2	65
Vzdělávání pro zdraví	3	96	Tělesná výchova	3	97
Vzděl. v infor. a komun. technol.	3	96	Informační a kom. technologie	3	97
Ekonomické vzdělávání	2	64	Ekonomika	2	64
Zobrazování	2	64	Odborné kreslení	5	163
Materiály	3	96	Nauka o materiálech	3	97
Lakýrnické a natěračské práce	20	640	Technologie	3	99
			Odborný výcvik	20	625
Malířské a tapetářské práce	25	800	Technologie	6	192
			Odborný výcvik	30	990
Disponibilní hodiny	16	512			
CELKEM	96	3072		98	3172

Zhodnocení poměru výukových hodin komparací tabulek

Na základě přepočtu navrhovaných výukových hodin pomocí srovnávací tabulky RVP a ŠVP jsem došel k následujícím závěrům:

- V RVP je navrženo a zastoupeno v podobě jednotlivých předmětů v teoretické části počet 1120 hodin, v praktické části odborného výcviku 1440 hodin a 512 disponibilních hodin;
- procentuální poměrové vyjádření u RVP je: teoretická část 36,5 %, praktická část 47%, disponibilní hodiny 16,5 %;
- v ŠVP je to včetně disponibilních hodin 3172 vyučovacích hodin. V teoretické části 1557 hodin a v praktické části 1615 hodin.
- procentuální poměrové vyjádření u ŠVP je: teoretická část 49%, praktická část 51 %.

Rozdíl mezi RVP a ŠVP = 4 % nárůst hodin odborného výcviku. Pro nauku řemesla v praxi se jedná o pozitivní zjištění.

Jak je to při rozložení teoretických předmětů a jejich rozložení na všeobecně vzdělávací a odborné předměty.

- V RVP je navrženo a zastoupeno v podobě jednotlivých předmětů v teoretické části počet 1120 hodin, z toho je 960 hodin vyhrazeno pro všeobecně vzdělávací předměty a 160 hodin pro odborné technické předměty;
- procentuální poměrové vyjádření u RVP je: všeobecně vzdělávací předměty 86%, odborné technické předměty 14 %;
- V ŠVP je to včetně disponibilních a navýšených hodin 1006 pro všeobecně vzdělávací předměty a 551 pro odborné technické předměty
- procentuální poměrové vyjádření u ŠVP je: všeobecně vzdělávací předměty 65%, odborné technické předměty 35 %.

Z výše uvedených dat plyne 4 % nárůst poměru ve prospěch odborných technických předmětů. Podstatné je, že škola využila disponibilních hodin a hodin navýšených školou a absolutní počet hodin pro všeobecně vzdělávací předměty se zvýšil o 45 hodin při současném nárůstu hodin pro odborné technické předměty. Tento stav hodnotím velmi pozitivně, neboť studenti získají hlubší teoretické znalosti v odborných předmětech při zachování ba naopak prohloubení znalostí z všeobecně vzdělávacích předmětů, které jsou velmi důležité.

Z rozpisu učiva a výsledků vzdělávání pro obor malíř dle ŠVP vyplývá, že v 1. Ročníku je určeno 495 vyučujících hodin na praktickou výuku. Z toho je 60 hodin věnováno na nářadí, pomůcky a malířské materiály. Dále pak 160 hod. na přípravu podkladů a na přípravné malířské práce kde se učni učí od základu připravit podklad pod jakoukoli následnou techniku. V souladu s přípravou podkladů na stěnách se následně učí přípravu a úpravu lakýrnických podkladů. Nejsou zde v učivu prvního ročníku vynechány ani sádrové omítky a sádrokartony v základním pojetí příprav k dalšímu aplikačnímu postupu jako u předchozích technik.

Druhému ročníku dle ŠVP je věnováno v praktické výuce celkem 577,5 hodin. Zde je v začátku věnována pozornost nářadí a pomůckám, jejich údržbě, přípravě a správnému použití. Celkem 30 hod. výuky. Následných 50 hod. výuky se věnuje linkování. To je zároveň první dekorativní technika v učení, které se rozvíjí, až do fáze uměleckých řemesel kdy z obyčejného linkování vzniká mistrovské dílo v podobě vnímání například 3D efektu, tedy prostorového a plastického vjemu.

Díky ŠVP následuje další nauka dekorativní techniky kterou je válečkování. Stará technika, která se stále vyvíjí a zdokonaluje. Zde je jí ve výuce druhého ročníku věnováno 50,5 hodin.

Ve třetím ročníku je hned po BZPO věnováno 150 hodin dekorativním technikám. Zde se mají učni naučit připravit podklad, namíchat materiály pro různé techniky, naučit se imitaci mramoru a batikování. Dále pak imitaci damašku a brokátu. Není zde opomenuta příprava a realizace šablonování a vyřezávání šablon.

Jedná se o bohatou škálu výuky dekorativních technik, které ŠVP nabízí. Bohužel, je to škála z minulého století a dokonce tisíciletí, kdy neexistovaly nové materiály a technologie tak, jak je známe v současnosti. V učňovském školství v současné době úplně chybí náplň a popis a výuka těchto moderních dekorativních technik, což znevýhodňuje naše žáky po ukončení vzdělání. Tato Bakalářská práce se snaží do stávajícího systému ŠVP zařadit tyto techniky a připravit budoucí řemeslníky k tomu, aby měli podvědomí o těchto nových a moderních technikách a po opuštění školy k nim měli snadnější přístup. Zároveň tato práce nahrazuje část učebních textů dekorativních technik, které ve školství chybí.

Tato práce je věnována všem mistrům odborné výchovy a zároveň učebním textem pro učně v druhém a třetím ročníku k úspěšnému zvládnutí dekorativních technik moderního světa.

Diametrální rozdíl je v použitých materiálech, které nejsou jen na vápenné bázi a na křehkých podkladech. Jedná se o disperzní a akrylátové materiály, které si určují specifický a naprosto odlišný přístup při jejich zpracování. Tyto materiály vyžadují jiné nářadí, postupy zpracování a jiné technologické zákonitosti.

2 PRAKTICKÁ ČÁST

2.1 Návrh pracovních listů

Tento návrh vytváří učební text s jasným cílem, podrobným popisem a zadáním úkolů. Jeho nedílnou součástí teoretické části je podrobné popsání praktické části, podle které se dá dobře postupovat při praktické výuce. Absence takovýchto pracovních listů v našem školství vede k tomu, že v tříletém učebním oboru malíř se takovéto dekorativní techniky takřka neučí. V této bakalářské práci jsem ukázkově popsal šest různých dekorativních technik tak, aby je pochopili žáci, i učitelé praktické výuky kdy při dodržení popsáných postupů mohou dosáhnout velmi dobrých výsledků i bez předchozích zkušeností.

V této práci není dost prostoru pro pokračování v dalších desítkách dekorativních technik. Vzhledem k tomu, že jsem učitelem odborného výcviku a tyto techniky vyučuji žáky 2. Ročníku oboru malíř a lakýrník, mohl jsem si přímo v praxi vyzkoušet účinnost těchto pracovních listů. Chápavost žáků a rychlost s jakou pochopili zadanou problematiku rapidně vzrostla. Při uvedení těchto vznikajících listů do praxe v době, kdy jsem je začal při výuce používat, tak jsem je na základě poznatků z výuky a z reakcí žáků upravoval tak, aby co nejvíce žákům vyhovovala. Výuka dekorativních technik graduje ve 3. Ročníku trojnásobným počtem hodin na 150. Pokud se tento čas naplní opravdu efektivní výukou, kvalita pracovníků, kteří ukončí učení s výučním listem by měla mít v tomto řemesle narůstající tendenci.

2.2 Symboly použité v pracovních listech

ÚKOL, PROCVIČ SI

DŮLEŽITÉ POJMY, DEFINICE

NA CO SI DÁT POZOR

T

TÉMA

C

CÍL

MOTIVACE

POMŮCKY, NÁŘADÍ

2.3 Pracovní listy

2.3.1 Pracovní list č. 1

T

Dekoratívni technika ACERO Marmorin.

Po prostudování tohoto textu budete umět:

- vysvětlit pojem dekorativní technika ACERO Marmorin
- objasnit technologický postup, popsat použité nářadí a materiál
- popsat přípravu podkladu.

C

Znalost technologického postupu, nářadí a materiálů vhodných pro dekorativní techniku ACERO Marmorin.

Tato technika je definována vzhledem povrchu kůže, nebo jemné struktury javorové kůry se závěrečnou vrstvou naneseného materiálu, které dodá povrchové úpravě zvláštní patinu.

Důvodem použití je vdechnout interiéru pocit svěžesti a volnosti. Díky zvrásněnému povrchu dochází k pocitu pohybu povrchu stěny ve větru tak, jakoby jste se dívali do koruny stromů na chvějící se listí. Pohled na takto upravenou stěnu vyvolává relaxační účinky na psychiku člověka. Dostavuje se příjemný pocit, kdy se neubráníte tomu, aby váš pohled často nebyl směřován na tuto dekoraci stěn.

Používané nářadí:

Malířský váleček, nerezové hladítko, nerezová špachtle, bruska, brusný papír cca: 180 na přípravu podkladů.

- Nerezové benátské hladítko se zakulacenými rohy.
- Mikrotenová fólie.
- Viskózní houba.
- Široký štětec.

Technologie a materiály pro zvládnutí aplikace ACERO Marmorin.

Materiál:

- JUPOL Gold
- Jubolin P50
- Akril emulze
- DECOR Marmorin
- DECOR Glamour

Doporučená příprava podkladu:

- 1) Podbarvení: podklad musí být pevný, suchý, bez mastných skvrn a jiných nečistot. Podklad by měl být savý, a proto je doporučeno povrch opatřit jedním nátěrem bílou barvou JUPOL Gold.
- 2) Vyrovnání podkladu: tmelem Jubolin P50 za pomoci nerezového hladítka.
- 3) Broušení povrchu: brusným papírem zrnitosti 180 a vysátí prachu z povrchu.
- 4) Penetrace: Akril emulze zředěná 1:1 s vodou.

Samotná aplikace ACERY na připravený podklad:

- 1) Nanesení Marmorinu: benátským hladítkem. Velikost nanášené plochy je 0,5 – 1 m². Tloušťka nanášeného materiálu 1-2mm.
- 2) Vytvoření struktury: pomocí mikrotenové fólie ihned po nanesení Marmorinu fólii zmačkáme, rozprostřeme na povrch a viskózní houbou vytlačíme vzduch od středu

povrchu k okrajům. Fólii odstraníme nejdříve po 30ti minutách. Marmorin se při tom nesmí vytahovat.

3) Nanesení Glamouru: širokým štětcem krouživými pohyby na zcela suchý povrch, (nejlépe po 24 hodinách). Po mírném zavadnutí setřeme viskózní houbou cca 1/3 tloušťky nanesené vrstvy.

Konečný výsledek vidíme na fotografiích:

Obr. 1.1: ACERO Marmorin na stěně v modrošedé barvě - v detailu.

Obr. 1.2: ACERO Marmorin na stěně v zelené barvě – detail z blízka

Obr. 1.3: ACERO Marmorin na stěně v pohledu na část zařízeného interiéru.

Obr. 1.4: ACERO Marmorin v detailu s jasně vykreslenou strukturou.

● **Na co si dát pozor:**

- 1) Dokonale připravený podklad.
- 2) Nenechat uschnout nanesenou hmotu před použitím mikrotenu.
- 3) Při odejmutí mikrotenu nesmí jít dolů i podklad.

Otázky a úkoly:

- 1) Čím a jakým způsobem vytlačíme vzduchové bubliny pod mikrotenem?
- 2) Kdy můžeme z povrchu sundat mikroten?
- 3) Jak nanese a jak vytvoříme patinový efekt z Glamouru?

PRAKTICKÁ ČÁST

Vezměte si materiál, pracovní pomůcky a naneste základní materiál v požadovaném množství v předem určeném pořadí s jeho správným rozvrstvením v časovém horizontu a rychlostí tak, aby nezaschl dříve, než přijde k další aplikaci – mokré do mokrého.

Kde na ploše začneš a kde dokončíš dekorativní techniku?

2.3.2 Pracovní list č. 2

T

Dekorativní technika AURORA Marmorin.

Po prostudování tohoto textu budete umět:

- definovat pojem dekorativní technika AURORA Marmorin;
- říci vlastními slovy technologický postup, popsat použité nářadí a materiál,
- provést rozbor přípravy podkladu.

C

Znalost technologického postupu, nářadí a materiálů vhodných pro dekorativní techniku Aurora Marmorin.

Touto technikou je získání vzhledu s charakteristickým nepravidelným žilkováním s jasnými a elegantními barvami, které místy připomínají achát nebo přírodní mramor Aurora. Tato technika vzbuzuje pocit luxusu.

Důvodem použití je vdechnout interiéru pocit vznešenosti a bohatství. Díky zvláštnímu povrchu dochází k pocitu, že se díváte na drahokamy kolem sebe. Pohled na takto upravenou stěnu vyvolává relaxační účinky na psychiku člověka. Dostavuje se příjemný pocit, kdy se neubráníte tomu, aby váš pohled často nebyl směřován na tuto dekoraci stěn.

Používané nářadí:

Malířský váleček, nerezové hladítko, nerezová špachtle, bruska, brusný papír cca: 180 na přípravu podkladů.

- Nerezové benátské hladítko se zakulacenými rohy.
- Štětec s krátkou pevnou štětinou.

Technologie a materiály pro zvládnutí aplikace AURORA Marmorin.

Materiál:

- JUPOL Gold
- Jubolin P50
- Akril emulze
- DECOR Marmorin
- DECOR Glamour nebo Acrylcolor 5001 až 5003

Doporučená příprava podkladu:

- 1) Podbarvení: podklad musí být pevný, suchý, bez mastných skvrn a jiných nečistot. Podklad by měl být savý, a proto je doporučeno povrch opatřit jedním nátěrem bílou barvou JUPOL Gold.
- 2) Vyrovnání podkladu: tmelem Jubolin P50 za pomoci nerezového hladítka.
- 3) Broušení povrchu: brusným papírem zrnitosti 180 a vysátí prachu z povrchu.
- 4) Penetrace: Akril emulze zředěná 1:1 s vodou.

Samotná aplikace AURORY na připravený podklad:

- 1) Nanesení Marmorinu: štetcem, nepravidelnými tahy do kříže. Délka tahů štětce 5-10 cm. Tloušťka vrstvy 1-2 mm. Marmorin nanášíme směrem z levého horního rohu do pravého dolního rohu.
- 2) Vyrovnání povrchu: benátským hladítkem ihned po nanesení Marmorinu velmi jemně uhladíme nejvíce vystupující místa, povrch ale nesmíme úplně vyrovnat.
- 3) Nanesení Glamouru: benátským hladítkem na zcela suchý povrch, (nejlépe po 24 hodinách). Úhel mezi povrchem a hladítkem by měl být 30 až 45 stupňů. Na hladítko silně tlačíme abychom Glamour setřeli z povrchu a zůstal jen v prohlubních. Tlakem na hladítko současně vyleštíme Marmorin, který na povrchu ztmavne a získá větší dojem hloubky. Po mírném zavadnutí setřeme viskózní houbou cca 1/3 tloušťky nanesené vrstvy.

Konečný výsledek vidíme na fotografiích:

Obr. 2.1: AURORA Marmorin v interieru

Obr. 2.2: Dekorativní technika AURORAMarmorin v detailu.

● **Na co si dát pozor:**

- 1) Nepodcenit přípravu podkladu!
- 2) Dodržet přesný postup při nanášení Marmorinu.
- 3) Dbát na správný úhel mezi hladítkem a povrchem při nanášení Glamouru.

Otázky a úkoly:

- 1) Čím a jakým způsobem nanášíme Marmorin?
- 2) Po jaké době můžeme nanášet Glamour?
- 3) Jakým způsobem nanese a jak vytvoříme požadovaný efekt z Glamouru?

PRAKTICKÁ ČÁST

Vezměte si materiál, pracovní pomůcky a naneste Marmorin přesně tak, jak je popsáno v bodu č. 1. Samotné aplikace a bezprostředně po nanesení pokračujte dle bodu č. 2.

Následující den praktické výuky naneste Glamour dle instrukcí v bodu č. 3 samotné aplikace.

2.3.3 Pracovní list č. 3

T

Dekorativní technika TRAVERTINO Marmorin.

Po prostudování tohoto textu budete umět:

- definovat pojem dekorativní technika TRAVERTINO Marmorin;
- objasnit technologický postup, popsat použité nářadí a materiál,
- popsat přípravu podkladu.

C

Cílem této kapitoly je vysvětlit tvorbu technologie vzhledu povrchu obkladového kamene, na jehož povrchu jsou viditelné nerovnosti a drobné kaverny (imitace Travertina se většinou rozděluje spárami do pravidelné vazby jednotlivých bloků, aby co nejvíce připomínal skutečný obklad). Praktická část – nácvik této dekorativní techniky.

Touto technikou je získání vzhledu přírodního kamene Travertina a to takovým způsobem, že ho nelze rozpoznat s originálem.

Důvodem použití je oživení interiéru přírodním obkladovým kamenem tam, kde se nejvíce hodí. Většinou sloupy, krby a stěny zvláštního charakteru. Například haly, chodby odpočinková místa se zátiším kde jim přírodní kámen dodá příjemný a nevšední vzhled.

Používané nářadí:

- Malířský váleček, nerezové hladítko, nerezová špachtle, bruska, brusný papír cca: 180 na přípravu podkladů.
- Nerezové benátské hladítko se zakulacenými rohy.
- Dekorativní kartáč.
- Hadřík ze syntetických vláken.
- Vodováha.
- Tesařská tužka.
- Nářadí pro vyřezání spár.

Technologie a materiály pro zvládnutí aplikace TRAVERTINO Marmorin.

Materiál:

- JUPOL Gold
- Jubolin P50
- Akril emulze
- DECOR Marmorin
- DECOR Marmorin Shine

Doporučená příprava podkladu:

- 1) Podbarvení: podklad musí být pevný, suchý, bez mastných skvrn a jiných nečistot. Podklad by měl být savý, a proto je doporučeno povrch opatřit jedním nátěrem bílou barvou JUPOL Gold.
- 2) Vyrovnání podkladu: tmelem Jubolin P50 za pomoci nerezového hladítka.
- 3) Broušení povrchu: brusným papírem zrnitosti 180 a vysátí prachu z povrchu.
- 4) Penetrace: Akril emulze zředěná 1:1 s vodou.

Samotná aplikace TRAVERTINA na připravený podklad:

- 1) Nanesení Marmorinu: benátským hladítkem. Velikost nanášené plochy je 0,5 – 1 m². Tloušťka nanášeného materiálu 2-3mm.
- 2) Vytvoření struktury: dekorativním kartáčem do mokrého a ještě měkkého Travertina. Kartáč držíme vodorovně a povrch s ním tupujeme vlnovitě ve vodorovném směru. Struktura tvořená kartáčem by neměla přesáhnout 1/3 celkové plochy. Hustota vzoru pak závisí na požadovaném vzhledu.
- 3) Vyrovnání povrchu: po mírném zavadnutí tvořeného Travertina benátským hladítkem položeným na plochu, jemně uhladíme nejvíce vystupující místa zhruba na 1/3 povrchu. Zbylý povrch necháme bez úpravy.
- 4) Vytvoření vzoru kamenných bloků: V době, kdy je povrch suchý na dotek, ale ještě uvnitř měkký cca: po dvou hodinách, vyměříme a tužkou vyznačíme obrysy bloků. Následně za pomoci latě a vhodného nářadí vyřežeme svislé a vodorovné spáry. Po zaschnutí spáry prohloubíme a začistíme brusným papírem zrnitostí 100-150. Případné poškození opravíme nanesením Marmorina zředěného max. 20% vodou.
- 5) Ochranný nátěr Marmorinshine: zcela suchý povrch, nejlépe po 24 hodinách uhladíme nerezovým hladítkem a hadříkem ze syntetických vláken nanese Marmorin Shine, bez leštění.

Konečný výsledek vidíme na fotografiích:

Obr. 3.1: Dekorativní technika TRAVERTINO Marmorin. Nanesení Marmorinu: benátským hladítkem.

Obr. 3.2: Dekorativní technika TRAVERTINO Marmorin. Vytvoření vzoru kamenných bloků.

Obr. 3.3: Dekorativní technika TRAVERTINO Marmorin. Ochranný nátěr Marmorin Shine.

● **Na co si dát pozor:**

- 1) Na dodržování tloušťky nanášeného materiálu - Marmorinu.
- 2) Nenechat uschnout nanesenou hmotu před použitím kartáče.
- 3) Na správné použití kartáče.

Otázky a úkoly:

- 1) V jaké tloušťce se nanáší Marmorin?
- 2) Popište, jakým způsobem použijete kartáč?
- 3) Jakým způsobem vytvoříte vzor kamenných bloků?

PRAKTICKÁ ČÁST

Vezměte si materiál, pracovní pomůcky a naneste požadovanou vrstvu Marmorinu dle bodu č. 1 samotné aplikace. Následně pokračujte dle bodu č. 2 samotné aplikace s kartáčem. A následně podle bodu 3 hladítkem. Po krátké přestávce pokračujte dle bodu 4 a vytvořte bloky.

Následující den praktické výuky naneste ochranný nátěr dle instrukcí v bodu č. 5 samotné aplikace.

2.3.4 Pracovní list č. 4

T

Dekoratивní technika CLASSIC Marmorin.

Po prostudování tohoto textu budete umět:

- vysvětlit vlastními slovy pojem dekorativní technika CLASSIC Marmorin;
- objasnit technologický postup, vyjmenovat použité nářadí a materiál,
- popsat přípravu podkladu.

C

Cílem této kapitoly je charakterizovat techniku vzhledu surového betonu a její technologický postup (získáme jemně vyhlazené plochy, které vzájemným působením vytváří ušlechtilý vzor). V praktické části nácvik praktických dovedností techniky CLASSIC Marmorin.

Technikou CLASSIC je získání zajímavého a moderního vzhledu surového betonu kdy plochy se prolínají měkce a bez ostrých linií, čímž navozují pocit hloubky.

Důvodem použití je oživení interiéru supermoderní a dnes velmi žádanou technikou. Tato technika je velmi žádaná v prostorách firem – vstupní haly, recepce, společenské prostory, hotely, restaurace, čekárny a také koupelny, bazény a v neposlední řadě obchodní domy a prodejny.

Používané nářadí:

- Malířský váleček, nerezové hladítko, nerezová špachtle, bruska, brusný papír cca: 220 na přípravu podkladů.
- Nerezové benátské hladítko se zakulacenými rohy.
- Hadřík ze syntetických vláken.

Technologie a materiály pro zvládnutí aplikace CLASSIC Marmorin.

Materiál:

- JUPOL Gold
- Jubolin P50
- Akrit emulze
- DECOR Marmorin
- DECOR Marmorin Shine

Doporučená příprava podkladu:

- 1) Podbarvení: podklad musí být pevný, suchý, bez mastných skvrn a jiných nečistot. Podklad by měl být savý, a proto je doporučeno povrch opatřit jedním nátěrem bílou barvou JUPOL Gold.
- 2) Vyrovnání podkladu: tmelem Jubolin P50 za pomoci nerezového hladítka.
- 3) Broušení povrchu: brusným papírem zrnitosti 220 a vysátí prachu z povrchu.
- 4) Penetrace: Akrit emulze zředěná 1:1 s vodou.

Samotná aplikace CLASSIC marmorin na připravený podklad:

1) Nanesení Marmorinu: benátským hladítkem. Velikost nanášené plochy je 0,5 – 1 m². Délka tahů hladítka 20- 30 cm. Tloušťka nanášeného materiálu 0,1-0,2 mm. Marmorin roztíráme v tenké vrstvě dlouhými tahy všemi směry. Úhel mezi hladítkem a povrchem by měl být 45°.

2) Druhá vrstva Marmorinu: se nanáší stejným způsobem na zaschlou předchozí vrstvu (po 3-12 hodinách dle tloušťky vrstvy).

3) Třetí vrstva Marmorinu: se nanáší v co nejtenčí vrstvě do ztracena na zaschlou předchozí vrstvu (po 3-12 hodinách dle tloušťky vrstvy). Na hladítko silně tlačíme, čímž dosáhneme zároveň s nanesením Marmorinu také vyhlazení jeho povrchu.

4) Vyleštění povrchu: benátským hladítkem v době, kdy už je Marmorin zcela suchý (po 5-15 minutách). Provádíme dlouhé tahy všemi směry. Úhel mezi hladítkem a povrchem by měl být 45°. Tento úhel postupně zvyšujeme, stejně jako tlak na hranu hladítka

5) Ochranný nátěr Marmorin Shine: nanese hadříkem ze syntetických vláken a ihned vyleštíme do vysokého lesku. Pro dokonalou ochranu postup opakujeme 2x. Požadujeme-li méně lesklý povrch, nanášíme Marmorin Schine bez leštění.

Konečný výsledek vidíme na fotografiích:

Obr. 4.1: Dekorativní technika CLASSIC Marmorin – první vrstva.

Obr. 4.2: Dekorativní technika CLASSIC Marmorin – druhá vrstva.

Obr. 4.3: Dekorativní technika CLASSIC Marmorin – třetí vrstva.

Obr. 4.4: Dekorativní technika CLASSIC Marmorin – leštění.

Obr. 4.5: Dekorativní technika CLASSIC Marmorin – konečný výsledek I.

Obr. 4.6: Dekorativní technika CLASSIC Marmorin – konečný výsledek II.

● **Na co si dát pozor:**

- 1) Mít velmi dobře připravený podklad.
- 2) Při práci s hladítkem sledovat nanášenou vrstvu, délku tahů a úhel sklonu.
- 3) Leštění mramoru má několik fází, které je nutno dodržet.

Otázky a úkoly:

- 1) Čím a jakým způsobem vytváříme efekt mramoru?
- 2) Kdy můžeme mramor leštit?
- 3) Jak dosáhneme vysokého lesku anebo matu v konečné fázi?

PRAKTICKÁ ČÁST

Veźměte si materiál, pracovní pomůcky a naneste první vrstvu. Vždy po zaschnutí naneste druhou a třetí vrstvu. Následně pokračujte v leštění a aplikaci ochranné vrstvy dle instrukcí, které jsou popsány v samotné aplikaci v bodech 1 až 5.

2.3.5 Pracovní list č. 5

T

Dekoratívni technika JEANS Antique.

Po prostudování tohoto textu budete umět:

- vysvětlit pojem dekorativní technika **JEANS Antique**.
- objasnit technologický postup, popsat použité nářadí a materiál.
- popsat přípravu podkladu.

C

Znalost technologického postupu, nářadí a materiálů vhodných pro dekorativní techniku **JEANS Antique**.

Tato technika je definována vzhledem módní džínoviny, po které dnes sahají všechny generace. Jeans se stal symbolem současného životního stylu.

Důvodem použití je vdechnout interiéru pocit moderní pečeti. Díky všudypřítomné látce jeans si jí dokážeme představit i na stěně. Kombinace výrobků na minerální bázi je vhodná na historické objekty a povrchy se zvýšenou vlhkostí.

Používané nářadí:

- Malířský váleček, nerezové hladítko, nerezová špachtle, bruska, brusný papír cca: 150 na přípravu podkladů.
- Malířský váleček s dlouhým vlasem (na větší plochy).
- Široký štětec.

Technologie a materiály pro zvládnutí aplikace ACERO Marmorin.

Materiál:

- JUBOSIL GF
- Jubolin P50
- Akril emulze
- DECOR Antigue
- REVITAL Primer
- JUBOSIL color silicate

Doporučená příprava podkladu:

- 1) Penetrace:** podklad musí být pevný, suchý, bez mastných skvrn a jiných nečistot. Použijeme základní nátěr Akril emulze zředěný vodou v poměru 1:1.
- 2) Vyrovnání podkladu:** tmelem Jubolin P50 za pomoci nerezového hladítka.
- 3) Broušení povrchu:** brusným papírem zrnitosti 150 a vysátí prachu z povrchu
- 4) Penetrace:** Jubosil GF.

Samotná aplikace JEANS Antique na připravený podklad:

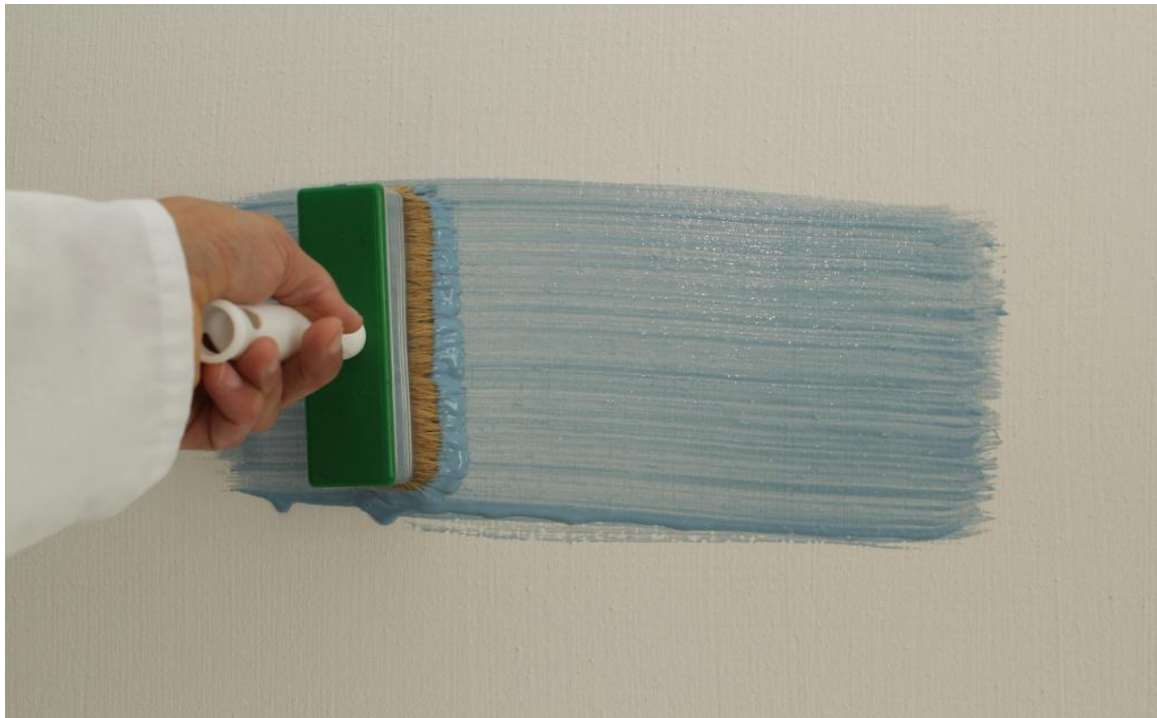
1) Nanesení reliéfního nátěru: širokým štětcem. Smícháme Revital primer: Jubosil color silicate bílý = 1:1 a získaný reliéfní nátěr nanese v Marmorinu: SVISLE

2) Druhá vrstva reliéfního nátěru: širokým štětcem na zcela suchý povrch (cca. po 24 hodinách). Smícháme Revital primer: Jubosil color silicate bílý = 1 : 1 a získaný reliéfní nátěr nanese VODOROVNĚ, čímž vytvoříme vzor z pravoúhlých linek.

3) Nanesení Antique: širokým štětcem na zcela suchý povrch (cca. po 24 hodinách). Antique podle potřeby naředíme max. 10% vody a nanese dlouhými tahy štětcem SVISLE dolů bez přerušení.

4) Druhá vrstva Antique: širokým štětcem na zcela suchý povrch (cca. po 24 hodinách). Antique dle potřeby naředíme max. 5% vody a nanese dlouhými tahy štětcem VODOROVNĚ jedním směrem bez přerušení. Požadujeme-li výraznější vzhled, aplikaci obou vrstev Antique opakujeme. Větší plochy provádějí dva pracovníci. První nanáší Antique malířským válečkem s dlouhým vlasem, druhý za ním vytváří širokým štětcem odpovídající vzor. Při použití tmelu Nivelin D a penetrace Silicate primer lze techniku aplikovat v exteriéru, doporučeny jsou čtyři vrstvy Antique.

Konečný výsledek vidíme na fotografiích:

Obr. 5.1: Dekorativní technika JEANS Antique - nanesení reliéfního nátěru.

Obr. 5.2: Dekorativní technika JEANS Antique - nanesení druhého reliéfního nátěru.

Obr. 5.3: Dekorativní technika JEANS Antique - nanesení Antique.

Obr. 5.4: Dekorativní technika JEANS Antique - konečný výsledek.

● **Na co si dát pozor:**

- 1) Na správné namíchání reliéfního nátěru.
- 2) Na správně provedené tahy při první a druhé vrstvě.
- 3) Antique aplikovat bez přerušení v dlouhých tazích.

Otázky a úkoly:

- 1) Jak a v kolika vrstvách se nanáší reliéfní nátěr?
- 2) Jak a v kolika vrstvách se nanáší Antique?
- 3) Popište rozdíl v aplikaci v interiéru a exteriéru?

PRAKTICKÁ ČÁST

Vezměte si materiál, pracovní pomůcky a naneste reliéfní nátěr podle bodů 1 a 2 samotné aplikace. Následuje nanesení Antique. Postupujte dle bodů 3 a 4 samotné aplikace, kdy si namícháte materiál a vytváříte efektivní dekorativní techniku „JEANS Antique.“ Dodržujte technologické přestávky a praktickou část podle toho rozdělte do více dnů praktické výuky

2.3.6 Pracovní list č. 6

T

Dekorativní technika PEARL (perla).

Po prostudování tohoto textu budete umět:

- definovat pojem dekorativní technika PEARL;
- objasnit technologický postup, popsat použité nářadí a materiál,
- popsat přípravu podkladu.

C

Cílem této kapitoly je vysvětlit tvorbu technologie vzhledu povrchu se stejnoměrně uspořádanou strukturou s prosvítajícími drobnými třpytkami, které na povrchu vytvářejí perleťový efekt, podle něhož také technika získala název PEARL.

Touto technikou je získání jemného a pravidelného vzhledu s perleťovým efektem.

Důvodem použití je velmi příjemný vzhled s nevšedními třpytivými záblesky. Dalším důvodem použití této techniky je výjimečná odolnost, pro kterou se hodí na nejvíce zatížené povrchy.

Používané nářadí:

- Malířský váleček, nerezové hladítko, nerezová špachtle, bruska, brusný papír cca: 220 na přípravu podkladů.
- Váleček „flock“.
- Dekorativní váleček nebo hladítko z kůže.

Technologie a materiály pro zvládnutí aplikace PEARL.

Materiál:

- JUPOL Latex polomat
- Jubolin P50
- Akril emulze
- DECOR Perla

Doporučená příprava podkladu:

- 1) Penetrace: podklad musí být pevný, suchý, bez mastných skvrn a jiných nečistot. Použijeme základní nátěr Akril emulze: voda (1 : 1).
- 2) Vyrovnání podkladu: tmelem Jubolin P50 za pomoci nerezového hladítka.
- 3) Broušení povrchu: brusným papírem zrnitosti 220 a vysátí prachu z povrchu.

Samotná aplikace PEARL na připravený podklad:

- 1) Podbarvení: válečkem „flock“ nanese 2 vrstvy JUPOL Latex polomat v bílém odstínu nebo v odstínu dle vzorníku (náročnější varianta). Pro výběr odstínu platí pravidlo,

že odstín Perly by měl být nejméně o 3 odstíny tmavší než odstín podkladní barvy JUPOL Latex polomat. Po nátěru musí být povrch hladký, bez efektu pomerančové kůry.

2) Nanesení perly: malířským válečkem na zcela suchý podklad (po 4 – 6 hodinách). Perlu dle potřeby naředíme max. 5% vody. Velikost nanášené plochy – 0,5 m². Tloušťka vrstvy 0,2 – 0,5 mm.

3) Vytvoření struktury: dekorativním kartáčem ihned do nanesené Perly. Tahy provádíme nejdříve svisle a poté vzor sjednotíme nepravidelnými tahy všemi směry tak, aby nebyly viditelné stopy po válečku. Jednodušším způsobem je strukturování Perly dekorativním hladítkem. Přebytečný materiál na dekorativním válečku nebo hladítku dle potřeby otíráme o karton.

Pro zvýšení omyvatelnosti a estetického účinku lze stejným způsobem aplikovat ještě jednu vrstvu Perly v odlišném odstínu. Větší plochy provádějí dva pracovníci. První nanáší Perlu malířským válečkem, druhý za ním vytváří dekorativním válečkem nebo hladítkem odpovídající vzor.

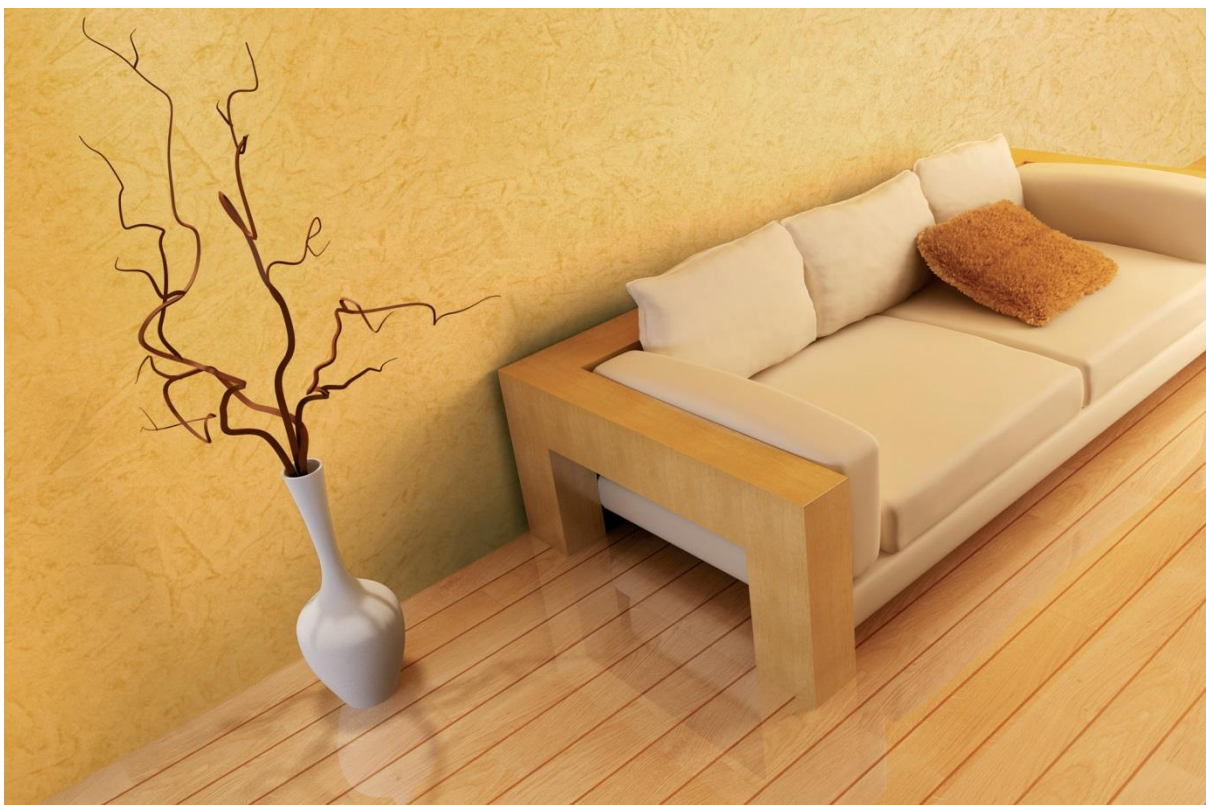
Konečný výsledek vidíme na fotografiích 6.1, 6.2.

Obr. 6.1: Dekorativní technika PEARL - podbarvení.

Obr. 6.2: Dekorativní technika PEARL – vytváření struktury podbarvení.

Obr. 6.3: Dekorativní technika PEARL – konečný výsledek.

● **Na co si dát pozor:**

- 1) Na správné namíchání podkladu – Perla by měla být nejméně o 3 odstíny tmavší.
- 2) Na správně provedené tahy Perly, aby nebyla vidět struktura válečku.
- 3) Nenechat zaschnout Perlu před vytvořením techniky.

Otázky a úkoly:

- 1) Jak a v kolika vrstvách se nanáší podkladní barva?
- 2) Vysvětli postup nanesení Perly, kolik má fází?
- 3) Jaké nářadí se používá při vytváření Perly?

PRAKTICKÁ ČÁST

Vezměte si materiál, pracovní pomůcky a naneste podkladní materiál ve 2 vrstvách pod Perlu dle bodu 1. Následuje nanesení Perly. Postupujte dle bodů 2 a 3 kde je popsáno, jak vytvořit strukturu s podrobným popisem praktické části. Dodržujte technologické přestávky a praktickou část podle toho rozdělte do více dnů praktické výuky.

ZÁVĚR

Tato bakalářská práce na téma „Učební text pro výuku dekorativních technik“ řeší návrh a realizaci nového učebního textu pro výuku dekorativních technik pro studijní obor: 39-41-H/01 Malíř-lakýrník. Navržený učební text má podobu pracovních listů, které jsou použity při výuce odborného výcviku. Hlavním cílem bakalářské práce byl konkrétní návrh a realizace didakticko-odborného materiálu, při tvorbě těchto materiálů jsem požádal i své kolegy o testování v praxi při výuce uvedených technik a výsledkem byl pozitivní ohlas. Čímž jsem si potvrdil skutečnost chybějících učebních pomůcek a materiálů pro tento obor.

V teoretické části jsem pracoval s literární metodou a zaměřil se na stručné popsání vybraných základních didaktických kategorií jako, jsou např. kurikulární dokumenty, cíle, výukové metody, technické prostředky apod. V rámci teoretické části jsem porovnal a zhodnotil RVP a ŠVP naší školy pro tento obor. Po důkladné analýze a prostudování veškerých dostupných materiálů jsem došel k závěru, že v naší škole na Jarově je nárůst hodiny odborného výcviku ve výši 4% oproti RVP, což je pozitivní pro nauku řemesla. Rovněž jsem zjistil nárůst vyučujících hodin odborných technických předmětů. Díky tomu se výuka pro všeobecně vzdělávací předměty zvýšila o 45 hodin.

Tento stav sám hodnotím velmi pozitivně, neboť studenti získají hlubší teoretické znalosti v odborných předmětech při zachování ba naopak prohloubení znalostí z všeobecně vzdělávacích předmětů, které jsou velmi důležité pro následnou praxi.

V praktické části jsem při návrhu vyšel při volbě učiva z ŠVP a zdůvodnil doplnění učiva o dekorativní techniky, které v učebnicích nejsou dostatečně popsány či zcela chybí přesto, že absolventi oboru malíř je pak v praxi velmi často potřebují znát. Současný obor vyžaduje v praxi právě znalost těchto technik, které jsou v této době velmi žádané trhem. Přednost k získání zakázky má právě řemeslník, který umí co nejvíce dekorativních technik a umí je uplatnit v praxi.

Během psaní této bakalářské práce jsem v rámci psaní a vyhledávání poznatků pro praktickou část přišel také do styku s předními odborníky z různých firem a dozvěděl se

současné trendy a požadavky trhu. Následně jsem provedl návrh pracovních listů pro vybrané dekorativní techniky. Zařazení dalších dekorativní technik by značně překročilo rozsah této bakalářské práce. Již nyní při psaní závěru však vím, že učitelé a žáci budou potřebovat další techniky v oboru například techniku fládrování. Předložené pracovní listy budu i v budoucnu rozšiřovat tak, aby bylo pokryto základní spektrum všech dekorativních technik.

Domnívám se, že veškeré cíle, které jsem si na začátku bakalářské práce uložil, jsem naplnil.

LITERATURA

1. Altmann, A. *Metody a zásady ve výuce biologie*. Praha: SPN, 1975, 285 s. 14-676-75.
2. Čížková, V.; Ružková, I.; Stoklasova, J.; Švecová, M. *Cvičení z didaktiky biologie I*. Praha: Universita Karlova, 2000. 88 s. ISBN 80-246-0000-5.
3. Franzová M., Vosičková J. *Didaktika přírodovědné části prvouky a přírodovědy pro učitelství prvního stupně*. Praha: Pedagogická Fakulta University Karlovy, 1998, 116 s. ISBN 80-86039-53-6.
4. Chrástka, Miroslav. *Metody pedagogického výzkumu: Základy kvantitativního výzkumu*. 1. Vydání. Praha: Grada, 2007. 272 s. ISBN 978-80-247-1369-4.
5. Lepil, O.: *Teorie a praxe tvorby výukových materiálů*, Universita Palackého v Olomouci, Olomouc 2010. ISBN 978-80-244-2489-7.
6. Maňák, J.; Švec, V.: *Výukové metody*. Brno, Paido 2003. MAŇÁK J., ŠVEC V. *Výukové metody*. Brno: Paido, 2003. 219 s. ISBN 80-7315-039-5.
7. Petty, G. *Moderní vyučování*. Praha: Portál, 1996. 380 s. ISBN 80-7178-070-7.
8. Podroužek, L. *Prvouka a přírodověda s didaktikou*. Plzeň: Západočeská universita v Plzni, 1998. 146 s. ISBN 50-058-98.
9. Semrád, Jiří; Škrabal, Milan. *Úvod do studia učitelství odborných předmětů*. Praha: Nakladatelství ČVUT, 2007. 162 s. ISBN 978-80-01-03744-7.
10. Semrád, Jiří. Jůva, Vladimír. *Vybrané kapitoly z výchovy*. Brno: Masarykova univerzita, 1991. 131 s. ISBN 9788021002623.

11. Skalková, Jarmila. *Obecná didaktika: vyučovací proces, učivo a jeho výběr, metody, organizační formy vyučování*. Praha: Grada, 2007. 322 s. ISBN 978-80-247-1821-7.
12. Svoboda, E., Bečková, V., Švercl, J. *Kapitoly z didaktiky odborných předmětů*. 1. vyd. Praha, Vydavatelství ČVUT, 2004. 156 s. ISBN 80-01-02928-X.
13. Švarcová, I. *Základy pedagogiky*. VŠCHT, 2005. ISBN 978-80-7080-573-2.
14. Švec, V. 1999. *Pedagogická příprava učitelů: problémy a inspirace*. Brno: Paido, 163 s. ISBN 80-85931-70-2.
15. Turek, I. *Didaktika*, IuraEdition, 2010
16. Turek, I. *Inovácie v didaktike*. Bratislava. Metodické centrum, 2004
17. Vaněček, D. *Didaktika obecná a oborová*, Nakladatelství ČVUT, 2012. ISBN 978-80-01-05151-1.
18. Vaněček, D. *Informační a komunikační technologie ve vzdělávání*. Praha: Česká technika- nakladatelství ČVUT, 2008, ISBN 978-80-01-04087-4.
19. Zormanová, L. 2012. *Výukové metody v pedagogice*. Praha: Grada, 160 s. ISBN 978-80-247-4100-0.
20. Průcha, Jan: *Moderní pedagogika*, Praha, Portál 2002.